

Verboden vissen te koop

Verkoop zonnebaars verplaatst zich naar Marktplaats

Frank Spikmans, RAVON

De zonnebaars mag vanwege zijn schadelijkheid sinds augustus 2019 niet meer verkocht worden. De detailhandel had nog een jaar langer de tijd om van hun voorraad af te komen. Verkoop je nu een zonnebaars, dan is dat een overtreding op de Wet Natuurbescherming. Desondanks gaat de verkoop via Marktplaats nog door.

Al lange tijd ijvert RAVON voor een verkoopverbod van zonnebaars (*Lepomis gibbosus*). In 2012 stopte de grootste importeur van vijverproducten daardoor met de verkoop. De Intratuin volgde. Het aanbod is sindsdien al flink afgenomen. Maar de verkoop ging door in vele andere winkels. Sinds augustus 2019 staat de zonnebaars op de Unielijst. Met ingang van 15 augustus 2020 geldt er een totaal verbod op verkoop voor alle particulieren en winkels in de EU. De winkels lijken de nieuwe regels goed op te volgen. Op Marktplaats gaat de handel echter door. Om meer zicht te krijgen op de omvang daarvan, monitort RAVON sinds mei 2020 dit platform. In de periode mei 2020 – juli 2021 is op 44 dagen gezocht naar advertenties met de termen 'zonnebaars' en 'Lepomis' en afgeleide vormen daarvan.

Kwalijke gast

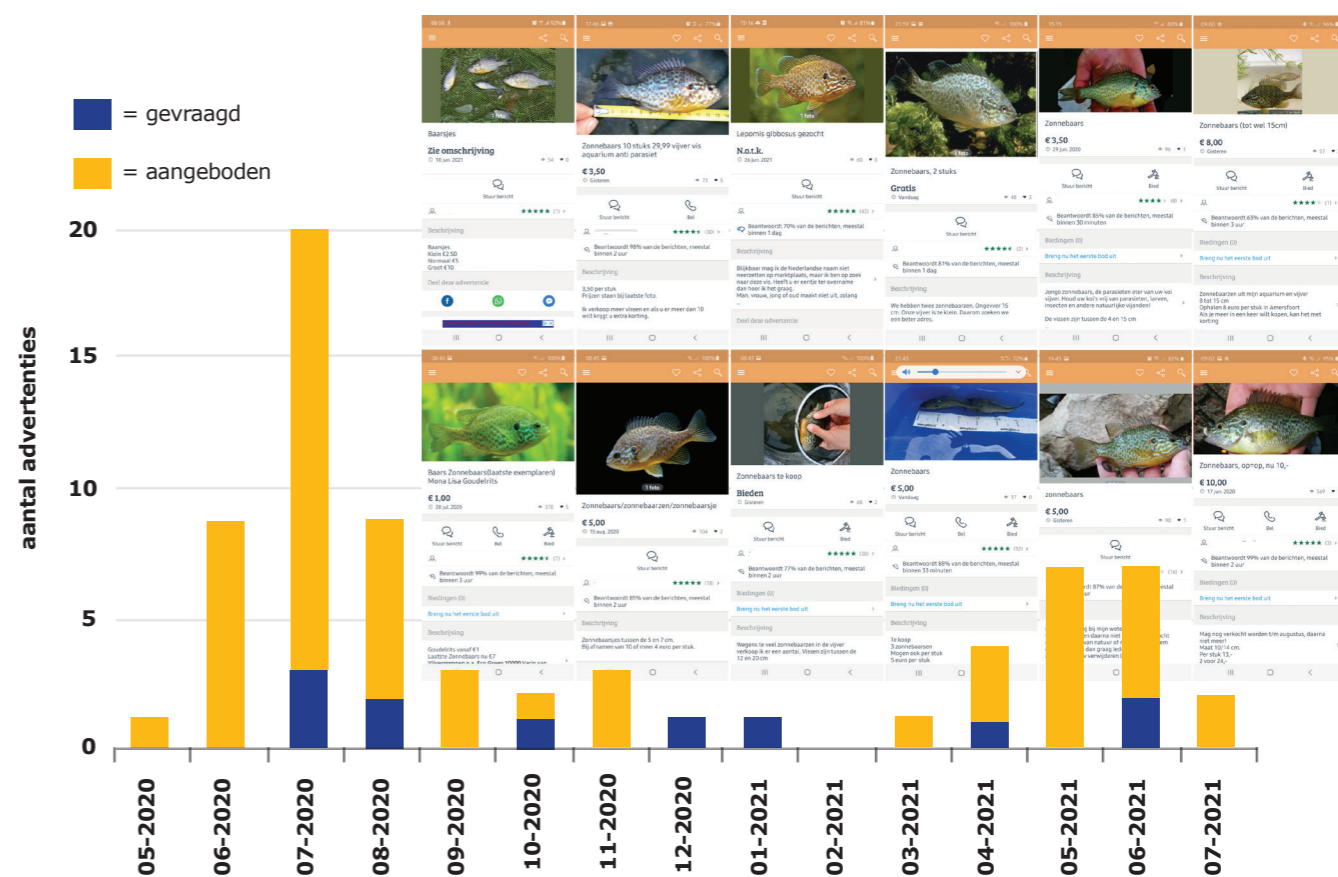
De zonnebaars leeft al meer dan een eeuw in Nederland. Hij staat zelfs al te boek als een ingeburgerde exoot. Ze zijn erg invasief. Mensen zetten ze uit in vennen en poelen, of ze belanden daar na een overstroming. Natuurlijke vijanden hebben ze daar nauwelijks. Eenmaal aanwezig, handhaven ze zich goed, planten zich makkelijk voort en loopt de dichtheid hoog op. Het zijn opportunistische allesvreter met eieren en larven van amfibieën als makkelijke prooi. Kwetsbare inheemse soorten kunnen zich vervolgens niet meer voortplanten. Populaties van bijvoorbeeld kamsalamander, boomkikker en knoflookpad verdwijnen daardoor. Ook de abundantie van macrofauna neemt door de vraatzucht van de zonnebaars sterk af.

Nog steeds aanbod op Marktplaats

De speurtocht op Marktplaats bracht 72 advertenties met zonnebaars aan het licht. Adverteerders bieden ze meestal aan (61 keer), maar er zijn ook mensen naar zonnebaars op zoek (11 keer). Het aanbod piekte duidelijk in juni en juli 2020, vlak voor het totale verbod op de handel in zonnebaars. Er zijn tenminste 50 verschillende adverteerders actief, waarvan het grootste deel particulier; twee konden herleid worden tot een commerciële verkoper van vissen. Het lijkt erop dat aanbieders hun verboden waar bewust proberen te camoufleren door het gebruik van de naam zonnebaars te vermijden. Sinds het voorjaar van 2021 verschijnen er meer advertenties onder namen als 'baarsjes' en 'Lepomis gibbosus'.

Ook in Duitsland gaat de verkoop door. Hoewel niet intensief gemonitord, vonden we op eBay op een enkele dag al 38 *Sonnenbarsch*-advertenties. In Vlaanderen daarentegen zijn zonnebaars advertenties online niet meer makkelijk te vinden.

Zonnebaars. (Foto: Frank Spikmans)

Zonnebaars blijft hardnekkig te koop op Marktplaats, ondanks het totale verbod op verkoop dat geldt sinds 15 augustus 2021. (Bron: RAVON/Marktplaats)

Meer controle & voorlichting

Marktplaats geeft op haar website aan samen te werken met de NVWA; inspecteurs controleren het aanbod. Op verzoek van de NVWA worden internet-advertenties door Marktplaats verwijderd. Desalniettemin laten bovenstaande bevindingen zien dat er nog illegaal aanbod is. Het illegale aanbod beperkt zich bovendien niet tot zonnebaars; ook verboden rivierkreeftsoorten zijn te koop. Handhaving én meer voorlichting zal waarschijnlijk leiden tot minder overtredingen door particulieren. Winkels en commerciële handelaren hebben de zonnebaars door handhaving van de NVWA al in de ban gedaan.

Wat te doen als je zonnebaarsen in de vijver hebt zwemmen? Als je deze al had voordat deze op de Unielijst werd geplaatst (15 augustus 2019) dan mag je ze houden zolang ze nog leven, mits ze zich niet kunnen voortplanten en ontsnapping onmogelijk is. Wil je van je zonnebaarsen af, verkoop deze dan niet. Een asieltank (zoals voor honden) of een retourstelsel (zoals voor elektronische apparaten) bestaat voor vissen nog niet. Geef de volgende verzorger dus mee dat de zonnebaars zich niet mag voortplanten, niet kan ontsnappen en niet verkocht mag worden.

We hebben alle gevonden advertenties direct als illegaal bij Marktplaats gemeld. Vaak verdween de advertentie dan ook binnen enkele dagen. Op de website van Marktplaats is prima toegankelijke en goede informatie te vinden over de regels rondom het houden en verhandelen van huisdieren. Handelaar Bart laat zien dat er nog een wereld te winnen is aan begrip bij het publiek. Toen we hem wezen op zijn verboden handelswaar werd ons gevraagd 'of we niks beters te doen hebben'.

Meld illegale verkoop

Zie je een (online) winkel waar nog zonnebaars verkocht wordt? Meld het dan aan de NVWA. Gebruik daarvoor deze QR-code:
 Zie je op Marktplaats een advertentie waarin zonnebaars aangeboden of gevraagd wordt? Meld dit dan via de link die onderaan elke advertentie staat.

